

צבאי - יצא עני - מלכוד יצא נכין

23 באפריל 1996

יחזקאל זכאי
מושב אורה 59
ד.נ. הר' יהודה
מיקוד 90880
טל' בית 02/419340
טל' עב' 03/5610631

ועדת נבון - הדנה בנושא תרומות הדם של יהודי אתיופיה

= הצעת החלטה =

חלק א' - בנק הדם

לאחר חשיפת מדיניות בנק הדם להשמיד את תרומות הדם של בני העדה האתיופית, ובעקבות ההפגנה הסוערת של בני העדה בירושלים, הוקמה ועדה לבדיקת הפרשה כולה. העיתוי של הקמת הועדה לאחר ההפגנה האלימה בירושלים, וגם הרכב הועדה שרובו אנשי ציבור, לרבות נציגי העדה האתיופית, יש בהם כדי להטיד שהועדה היחה אמורה בעיקר לבדוק את דרך קבלת ההחלטות והשתלשלות הדברים שהביאו לקבלת החלטות בנק הדם ולסערת הרוחות שבעקבותיהן, ולמצוא נוסחה שיהיה בה מחד גיסא לאחות את הקרט הנורא שאיים על הציבור בישראל, ולמנוע את הדרדרות הפרשה למחוזות שאין מהם חזרה, ומאידך גיסא כדי להמשיך ולשמור על סטנדרט גבוה של שמירה על בריאות הציבור.

הועדה ביקשה לבדוק כיצד ועל ידי מי התקבלה ההחלטה להשמיד את מנות הדם שנחרמו ע"י יוצאי אתיופיה כי הדם שהם תורמים לא יהיה לשימוש כלל, וכי הוא יושמד.

בפני הועדה דנו, הופיעו בזה אחר זה, אנשי מערכת הבריאות בישראל, הן בישיבות הפתוחות הן בסגורות, לפני הונחו חוזרים, מכתבים, ופרוטוקולים של מוסדות הרפואה בישראל, והם רבים, לא נמצא ולו מסמך אחד הקובע הוראות לגבי הטיפול בתרומות הדם של יהודי אתיופיה לרבות השמדתו.

המסמך הראשון הנושא תאריך 8.1.84 מאת ד"ר משיח - ראש שירותי האי שפוז, מתייחס למחלת המלריה, מצויין כי יש לסמן כל ת"ד השייכת ליהודי אתיופיה. לשאלת הועדה, מדוע הצורך לסמן ? ענה ד"ר משיח "...ע"מ לתת אות אזהרה למתרימים ולמטפלים..."

שאלה: האם נכון לומר שבשפה המקצועית "לסמן יהודי אתיופיה" משמע להתרים, לא לבדוק, לא להשתמש, להשמיד את הדם ?

תשובה: חד משמעית, לא. כל מי שחושב כך מחפש לעצמו כיסוי ולא יותר מכך.

כמו כן, נבדקו החוזרים הבאים:

27.1.84 - מאת ד"ר משיח
18.1.86 - מאת ד"ר משיח
27.3.86 - מאת ד"ר ש. בר-שני - מנהלת שירותי בנק הדם
4.1.91 - מאת ד"ר בר-שני
4.8.91 - מאת ד"ר בר-שני
11.6.92 - מאת ד"ר משיח - בנושא נהלים להפעלת בנק הדם
26.12.95 - חוזר ממינהל הרפואה

באף לא באחד מהם קיימים נהלים ברורים הכיצד יש לנהוג בתרומות הדם של יהודי אתיופיה.

בהמשך הדו"ח תמצא עדות מסייעת לאמידה זו מאת היועץ המשפטי של מ"א מיום 26 למאי 1996.